

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ เป็นกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับแรกซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน โดยประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อจัดตั้งธนาคารกลางขึ้นในราชอาณาจักร ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๘ ครั้ง โดย

๑. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๗ ประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มีนายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อแก้ไขของประกอบของคณะกรรมการให้เหมาะสม

๒. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕ ประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้ปรับปรุงและวางหลักเกณฑ์กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินสดสำรองไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นการเหมาะสมยิ่งขึ้นแล้ว จึงสมควรยกเลิกหลักเกณฑ์ในกรณีเดียวกันที่กำหนดไว้เดิมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ นั้นเสีย

๓. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือในทางการเงินเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพโดยเฉพาะเมื่อมีวิกฤตการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในระบบสถาบันการเงินและโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ

๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งแก้ไขให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินมีอำนาจเพิ่มฐานในการคำนวณเงินที่สถาบันการเงินต้องนำส่ง เพื่อให้กองทุนสามารถรับภาระการประกันผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของสถาบันการเงิน

๕. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ จำเป็นต้องให้ความคุ้มครองและให้มีหลักประกันที่กองทุนจะได้รับเงินที่ให้ความช่วยเหลือไปแล้วคืนมาในฐานะเป็นเจ้าหนี้ของสถาบันการเงินนั้น

๖. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี โดยมีหลักการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ เพื่อปรับปรุงวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และเงินสำรองของธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้มีคณะกรรมการในการกำหนดนโยบายและมาตรการที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่แต่ละด้าน รวมทั้งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงานและกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และกำกับดูแลธนาคารแห่งประเทศไทยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาในวาระที่หนึ่งรับหลักการในคราวประชุมครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๑ วันพุธที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ พร้อมทั้งมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาจำนวน ๒๑ คน กำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแล้วเสร็จเสนอต่อสภาเพื่อพิจารณาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๓/๒๕๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ พิจารณาในวาระที่สองและลงมติวาระที่สามโดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

๗. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี โดยเสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยสภาฯ พิจารณา ในวาระที่หนึ่งมีมติรับหลักการในคราวประชุมสภาฯ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑ พร้อมทั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๑๐ คน พิจารณารายละเอียด กำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และ กำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๖๐ วัน เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแล้วเสร็จเสนอรายงานต่อ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๑ (หนังสือคณะกรรมการวิสามัญฯ ที่ สว (สนช) (กมธ ๓) ๐๐๑๙/ร ๒๑)) จากนั้น ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียด เป็นรายมาตราในวาระที่สองและลงมติในวาระที่สามเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่าง พระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙ เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ประกอบกับข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๓๑

๘. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยมีหลักการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ เพื่อเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยในการลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศ (เพิ่มมาตรา ๙(๒) (ค) และมาตรา ๓๖ (๓/๑)) ซึ่งที่ประชุมสภาฯ มีมติรับหลักการในวาระที่หนึ่งในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๑๕ คนเพื่อพิจารณา รายละเอียด กำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาในการพิจารณา ๓๐ วัน ซึ่งที่ประชุมสภาฯ มีมติ ให้ขยายเวลาพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน ถึงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วเสร็จ เสนอรายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จากนั้นในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๕/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ในวาระที่สองพิจารณารายละเอียดเรียงตามลำดับมาตราและลงมติในวาระ ที่สามโดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย พร้อมทั้งเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ (http://www.senate.go.th/bill/bk_data/259-5.pdf) และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีก ๘ ฉบับ สำระสำคัญมีดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๙ ตอนที่ ๓๐ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๕ หน้า ๙๗๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดตั้งธนาคารกลางขึ้นในราชอาณาจักร จึงมีพระบรมราชโองการ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๐ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ความเบื้องต้น (หมวด ๑)

กำหนดคำนิยามศัพท์ และให้กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒. การจัดตั้งและวัตถุประสงค์ (หมวด ๒)

๒.๑ กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ ธปท. เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น อีกทั้งให้ ธปท. มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และจะตั้งสาขา หรือสำนักงานตัวแทนขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักรก็ได้ และอาจถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือทรัพย์สินต่าง ๆ ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องใด ๆ หรือก่อตั้งสิทธิหรือกระทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร

๒.๒ กำหนดให้กิจการของ ธปท. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ ทั้งนี้ ธปท. ต้องจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดให้พนักงานและลูกจ้างได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์

๓. ทุนและเงินสำรอง (หมวด ๓)

๓.๑ กำหนดให้การเพิ่มหรือลดทุนของ ธปท. ให้กระทำได้โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

๓.๒ กำหนดให้หากผลการดำเนินงานของ ธปท. ขาดทุนในปีใด ให้นำเงินสำรองธรรมดาชดเชยผลขาดทุนนั้น

๔. คณะกรรมการ (หมวด ๔)

๔.๑ กำหนดให้ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ ธปท. ให้เป็นไปตาม มาตรา ๑๗

๔.๒ เนื้อหาในหมวด ๔ แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการ ธปท. ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการนโยบายการเงิน ส่วนที่ ๓ คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน และส่วนที่ ๔ คณะกรรมการระบบการชำระเงิน

๕. ผู้ว่าการ (หมวด ๕)

๕.๑ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้ว่าการโดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี

๕.๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ว่าการมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการกิจการของ ธปท.

๕.๓ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (หมวด ๕ ทวิ) ได้กำหนดนิยาม และหน้าที่ของ “สถาบันการเงิน” “กองทุน” และ “ผู้จัดการ”

๖. การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ ธปท. (หมวด ๖)

แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ การออกธนบัตรของรัฐบาลและบัตรธนาคาร ส่วนที่ ๒ การดำเนินนโยบายการเงิน ส่วนที่ ๓ การบริหารจัดการสินทรัพย์ของ ธปท. ส่วนที่ ๔ การเป็นนายธนาคารและนายทะเบียนหลักทรัพย์ของรัฐบาล ส่วนที่ ๕ การเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน และส่วนที่ ๖ การจัดตั้งหรือสนับสนุนการจัดตั้งระบบการชำระเงิน

๗. การป้องกันการมีส่วนได้เสียของผู้ปฏิบัติหน้าที่ (หมวด ๗)
กำหนดให้พนักงานและลูกจ้างต้องไม่ดำรงตำแหน่ง รับจ้างหรือรับทำการทำงานใด ๆ ในสถาบันการเงิน เว้นแต่เป็นไปตามข้อบังคับที่ ธพท. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ธพท.
๘. การกำกับดูแล (หมวด ๘)
กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ ธพท.
๙. การบัญชี การตรวจสอบ การสอบบัญชี และการรายงาน (หมวด ๙)
๙.๑ กำหนดให้การบัญชีของ ธพท. ให้จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปเว้นแต่คณะกรรมการ ธพท. จะกำหนดเฉพาะเรื่องเป็นอย่างอื่นเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นโดยทั่วไป
๙.๒ กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของ ธพท.
๑๐. บทกำหนดโทษ (หมวด ๑๐)
ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจาก ธพท. ใช้คำว่า “ชาติ” “รัฐ” “ประเทศไทย” หรือ “กลาง” เป็นส่วนหนึ่งของชื่อหรือคำแสดงชื่อธนาคาร ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาท ตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

๒. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๘๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๑ ตอนที่ ๖๓ วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๘๗ หน้า ๙๓๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๘๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๘๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญคือ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการ อันประกอบด้วยผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ และกรรมการอีกไม่น้อยกว่า ห้านาย เป็นผู้ควบคุมและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของธนาคารแห่งประเทศไทยให้ผู้ว่าการและรองผู้ว่าการ เป็นประธานและรองประธานแห่งคณะกรรมการโดยตำแหน่งตามลำดับ” (มาตรา ๓)

๓. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๙ ตอนที่ ๓๙ ฉบับพิเศษ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๐๕ หน้า ๒๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ได้ปรับปรุงและวางหลักเกณฑ์กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินสดสำรองไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นการเหมาะสมยิ่งขึ้นแล้ว จึงควรยกเลิกหลักเกณฑ์ในกรณีเดียวกันที่กำหนดไว้เดิมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ นั้นเสีย

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญคือ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (มาตรา ๓)

๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ พ.ศ. ๒๕๒๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๑๗๗ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ หน้า ๔๒
วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือในทางการเงินเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพโดยเฉพาะเมื่อมีวิกฤติการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในระบบสถาบันการเงิน และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญ คือ

กำหนดให้เพิ่มหมวด ๕ ทวิ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน มาตรา ๒๙ ทวิ มาตรา ๒๙ ตรี มาตรา ๒๙ จัตวา มาตรา ๒๙ เบญจ มาตรา ๒๙ ฉ มาตรา ๒๙ สัตต มาตรา ๒๙ อัฏฐ มาตรา ๒๙ นว มาตรา ๒๙ ทศ มาตรา ๒๙ เอกาทศ มาตรา ๒๙ ทวาทศ มาตรา ๒๙ เตรส มาตรา ๒๙ จตุทศ มาตรา ๒๙ ปันรศ มาตรา ๒๙ โสฬส มาตรา ๒๙ สัตตรศ มาตรา ๒๙ อัฏฐารศ มาตรา ๒๙ เอกุณวิสติ มาตรา ๒๙ วิสติ และมาตรา ๒๙ เอกวิสติ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕

๕. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๖๐ ก วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๒
วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มีความจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินที่สุจริตในกรณีที่สถาบันการเงินประสบปัญหา โดยการให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเข้าประกันผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ดังกล่าว และโดยที่ในการเรียกหลักประกันในการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินบางกรณี ทำให้เจ้าหน้าที่อื่นเสียเปรียบและมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของเจ้าหน้าที่ในการให้สินเชื่อแก่สถาบันการเงินโดยรวมอันจะทำให้วิกฤตการณ์ของสถาบันการเงินในประเทศที่เป็นอยู่ในปัจจุบันทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น สมควรแก้ไขให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินมีอำนาจเพิ่มฐานในการคำนวณเงินที่สถาบันการเงินต้องนำส่ง เพื่อให้กองทุนสามารถรับภาระการประกันผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงิน และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นต้องด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับการนำส่งเงินเข้ากองทุนไม่เกินร้อยละ ๐.๕ ของยอดเงินฝาก

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ อัฐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกำหนดนี้แทน เกี่ยวกับให้กองทุนมีอำนาจ เช่น ถูกระงับการดำเนินกิจการให้กู้ยืมเงิน ค่าประกัน เป็นต้น

๓. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๙ อัฐวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ ในกรณีกองทุนได้ประกันหรือให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ฝากเงิน

๔. หลักประกันที่กองทุนได้เรียกไว้ในกรณีให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐ และวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งสั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ถ้าคณะกรรมการจัดการกองทุนเห็นว่ามีจำเป็นเพื่อรักษาความเป็นธรรมและความมั่นคงของระบบการเงิน คณะกรรมการจัดการกองทุนจะสละหลักประกันดังกล่าว เพื่อให้เจ้าหน้าที่อื่นของสถาบันการเงินนั้นได้รับเฉลี่ยหนี้ตามความเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรีก็ได้ (มาตรา ๖)

๖. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๒๓ ก วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๑ หน้า ๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรง จึงได้มีการกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจในขณะนี้หลายประการ ซึ่งมาตรการแก้ไขประการหนึ่งคือ การให้ความช่วยเหลือ และการจัดการทางการเงินแก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเพื่อเสริมสภาพความแข็งแกร่งทางการเงินให้แก่กองทุนและลดภาระทางการเงินที่รัฐจะต้องช่วยเหลือกองทุน และในขณะเดียวกันให้มีความโปร่งใส เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการลงทุนในประเทศต่อไป แต่ในระยะเวลาที่ผ่านมากองทุนได้ให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงินต่าง ๆ ในรูปการประกันและการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเป็นจำนวนมากเพื่อแก้ไขวิกฤติทางการเงินในขณะนั้น ฉะนั้น เพื่อมิให้กองทุนต้องได้รับความเสียหายจากการดำเนินการช่วยเหลือดังกล่าว ประกอบกับกองทุนจำเป็นต้องสละหลักประกันที่ได้มาจากสถาบันการเงินเหล่านั้นตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าหนี้อื่น ๆ จึงอาจเกิดปัญหาทำให้กองทุนไม่ได้รับชำระหนี้คืน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การฟื้นฟูฐานะของกองทุนตามมาตรการแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจขึ้นได้ จึงจำเป็นต้องให้ความคุ้มครอง และให้มีหลักประกันที่กองทุนจะได้รับเงินที่ให้ความช่วยเหลือไปแล้วคืนมาในฐานะเป็นเจ้าหนี้ของสถาบันการเงิน นั้นเสียตั้งแต่ในขณะนี้ และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในการที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๔๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญคือ กำหนดให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖ ทวิ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

“มาตรา ๖ ทวิ ในกรณีที่กองทุนได้ประกันหรือให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงินที่ถูกระงับ การดำเนินกิจการ ไม่ว่าจะได้ดำเนินการก่อนหรือหลังคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการ ให้ถือว่ากองทุนเป็นเจ้าหนี้ ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการนั้น

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาใช้บังคับแก่ การที่กองทุนขอรับชำระหนี้จากทรัพย์สินของสถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง”

๗. [พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย \(ฉบับที่ ๔\) พ.ศ. ๒๕๕๑](#)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๑ ก วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๑ หน้า ๒๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๘ และ มาตรา ๑๙ ให้ใช้บังคับเมื่อกฎหมายว่าด้วยสถาบันคุ้มครองเงินฝากมีผลใช้บังคับ

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงวัตถุประสงค์อำนาจหน้าที่ และโครงสร้างของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อให้เหมาะสมกับการดำเนินภารกิจอันพึงเป็นงานของธนาคารกลาง ในการดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน ตลอดจนสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ประกอบกับ สมควรให้มีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และมาตรการต่าง ๆ เฉพาะที่จำเป็นในแต่ละด้าน ได้แก่ คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย คณะกรรมการนโยบายการเงิน คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน

และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน เพื่อให้การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยในการรักษาเสถียรภาพทางการเงินและระบบสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์และสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการกิจการของธนาคารแห่งประเทศไทยและการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคาร รวมทั้งกำหนดการป้องกันการมีส่วนได้เสียของผู้ว่าการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้างของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อให้การบริหารงานของธนาคารแห่งประเทศไทยมีความโปร่งใส นอกจากนี้สมควรกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเสถียรภาพทางการเงินและระบบสถาบันการเงินที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายอย่างรุนแรงต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินเป็นส่วนรวม กำหนดประเภทสินทรัพย์และเครื่องมือในการดำเนินนโยบายเพื่อการดูแลเสถียรภาพทางการเงินและระบบสถาบันการเงิน และการบริหารจัดการสินทรัพย์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ตลอดจนให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มประเภทเงินสำรองและมีระบบการจัดทำบัญชี การตรวจสอบ และการรายงานที่เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและคล่องตัว นอกจากนี้ เมื่อมีกฎหมายว่าด้วยสถาบันคุ้มครองเงินฝากใช้บังคับแล้ว สมควรยกเลิกอำนาจของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินในการให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงิน ผู้ฝากเงินหรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงิน ในกรณีที่สถาบันการเงินประสบวิกฤติทางการเงินอย่างร้ายแรง เพื่อให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินยุติบทบาทหน้าที่ในเรื่องดังกล่าว โดยยังคงให้ทำหน้าที่ในการบริหารสินทรัพย์ต่อไป เพื่อชำระหนี้สินและภาระผูกพันที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เสร็จสิ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขบทนิยามโดยให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขหมวด ๒ โดยให้ยกเลิกหมวด ๒ การจัดตั้ง หุ้น และเงินสำรอง มาตรา ๕ ถึงมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน เป็นหมวด ๒ การจัดตั้งและวัตถุประสงค์ มาตรา ๕ ถึงมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (มาตรา ๔ และมาตรา ๕)

๓. แก้ไขหมวด ๓ โดยให้ยกเลิกหมวด ๓ การกำกับ ควบคุม และจัดการ มาตรา ๑๔ ถึงมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๗ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน เป็นหมวด ๓ หุ้นและเงินสำรอง มาตรา ๑๒ ถึงมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (มาตรา ๖ และมาตรา ๗)

๔. แก้ไขหมวด ๔ โดยให้ยกเลิกหมวด ๔ การออกบัตรธนาคาร มาตรา ๒๑ ถึงมาตรา ๒๗ และหมวด ๕ การธนาคาร มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ โดยให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน เป็นหมวด ๔ คณะกรรมการ มาตรา ๑๗ ถึงมาตรา ๒๘/๑๒ และหมวด ๕ ผู้ว่าการ มาตรา ๒๘/๑๓ ถึงมาตรา ๒๘/๒๑ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (มาตรา ๘ และมาตรา ๙)

๕. แก้ไขอำนาจกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ของกองทุน โดยให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ อัญญัติแห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๐)

๖. ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๒๙ อัญญัติแห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ (มาตรา ๑๑)

๗. แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้ยกเลิกหมวด ๖ ความสัมพันธ์กับรัฐบาล มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ หมวด ๗ เงินสำรองที่ธนาคารต้องดำรงไว้ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ หมวด ๘ การสอบและตรวจบัญชี มาตรา ๓๕ ถึงมาตรา ๓๗ หมวด ๙ บทเปิดเสร็จ มาตรา ๓๘ ถึงมาตรา ๔๑ และหมวด ๑๐ บทลงโทษ มาตรา ๔๒ ถึงมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ โดยให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓) ซึ่งกำหนดดังนี้

หมวด ๖ การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ ธปท. มาตรา ๓๐ ถึงมาตรา ๔๕

หมวด ๗ การป้องกันการมีส่วนได้เสียของผู้ปฏิบัติหน้าที่ มาตรา ๔๖ ถึงมาตรา ๔๘

หมวด ๘ การกำกับดูแล มาตรา ๔๙ ถึงมาตรา ๕๒

หมวด ๙ การบัญชี การตรวจสอบ การสอบบัญชี และการรายงาน มาตรา ๕๓ ถึงมาตรา ๖๑

หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ มาตรา ๖๒ ถึงมาตรา ๗๕

๘. ให้กรรมการในคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อยู่ในตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๔)

๙. ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวนหกคนเสนอต่อรัฐมนตรีโดยให้พิจารณาคัดเลือกบุคคลคนหนึ่งจากบุคคลดังกล่าวเพื่อเสนอชื่อให้ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๒๘/๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๑๕)

๑๐. ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการนโยบายการเงิน คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน หรือคณะกรรมการระบบการชำระเงิน ตามมาตรา ๒๘/๖ มาตรา ๒๘/๗ หรือมาตรา ๒๘/๑๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ตามลำดับ ให้คณะกรรมการนโยบายการเงิน คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน ซึ่งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งและดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการดังกล่าว แล้วแต่กรณีไปพลางก่อน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๖)

๑๑. ให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำรงตำแหน่งเป็นผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย

พุทธศักราช ๒๕๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติต่อไป แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสิ้นปีงบประมาณตาม กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณของปีผู้ว่ากรมการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ (มาตรา ๑๓)

๑๒. ให้มาตรา ๒๙ อัญญาสร วรยศสอง แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยพุทธศักราช ๒๕๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังคงใช้บังคับต่อไปแก่กรณีการประกันหรือให้ความช่วยเหลือทางการเงินของกองทุน เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินตามบทบัญญัติดังกล่าวแก่สถาบันการเงินที่กระทำก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๘)

๑๓. ให้บรรดาประกาศ ระเบียบ คำสั่ง หรือข้อบังคับ ที่ออกตามความในบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๘๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคง ใช้บังคับต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีประกาศ ระเบียบ คำสั่ง หรือข้อบังคับที่ออกตามความใน บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๐)

๘. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๒๑ ก วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๕๘ มิได้มีบทบัญญัติรองรับ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย คณะกรรมการนโยบายการเงิน คณะกรรมการ นโยบายสถาบันการเงิน และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ในกรณี ที่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการดังกล่าวขาดความต่อเนื่องเมื่อมีกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง สมควรแก้ไข เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ ไปพลางก่อนเมื่อมีการพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ อันจะทำให้การดำเนินงาน ตามกฎหมายเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมกับแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและคุณสมบัติ ของคณะกรรมการคัดเลือกประธานกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการธนาคารแห่ง ประเทศไทยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมให้กรรมการในคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย คณะกรรมการนโยบาย การการเงิน คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน และคณะกรรมการระบบการชำระเงินสามารถปฏิบัติหน้าที่ ต่อไปได้ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และให้ถือว่า คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่เหลืออยู่ โดยจะต้องมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ปฏิบัติหน้าที่ อย่างน้อยหนึ่งคน (มาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙))

๒. ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๔)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการคัดเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย โดยเพิ่มบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งเลขาธิการ คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และกำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการ คัดเลือกเพิ่มเติม โดยจะต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น (มาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๘/๑))

๙. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๑๐ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ หน้า ๔๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสินทรัพย์ของธนาคารแห่งประเทศไทยไม่สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจในปัจจุบันสมควรเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสินทรัพย์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ในส่วนของการลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศโดยให้ครอบคลุมถึงการลงทุนในหน่วยลงทุนหรือตราสารทุนต่างประเทศที่ออกโดยนิติบุคคลต่างประเทศด้วย เพื่อให้การลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศมีความคล่องตัวและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมแห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มประเภทหุ้นที่ ธปท. สามารถซื้อหรือมีไว้ได้ให้รวมถึงตราสารทุนต่างประเทศที่ออกโดยนิติบุคคลต่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมประเภทสินทรัพย์ต่างประเทศที่ ธปท. สามารถลงทุนได้ (มาตรา ๓ (เพิ่มมาตรา ๙ (๒) (ค)))

๒. ขยายขอบเขตการบริหารจัดการสินทรัพย์ของธนาคารแห่งประเทศไทยให้สามารถลงทุนในหน่วยลงทุนหรือตราสารทุนต่างประเทศที่ออกโดยนิติบุคคลต่างประเทศได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ธปท. กำหนด ซึ่งรวมถึงการกำหนดสัดส่วนการลงทุนของหน่วยลงทุนหรือตราสารทุนต่างประเทศที่ออกโดยนิติบุคคลต่างประเทศที่เหมาะสมด้วย (มาตรา ๔ (เพิ่มมาตรา ๓๖ (๓/๑)))

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ